

**III ЧАКЫРЫЛЫШ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ТАТАР ДИМСКӘЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КЫРЫК ТУГЫЗЫНЧЫ СЕССИЯ

КАРАР № 2

Татар Димскәе авылы

«20» май 2019 ел

**Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районы
«Татар Димскәе авыл жирлеген»
муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр
һәм өстәмәләр проекты турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге №131-ФЗ Федераль законның 17 маддәсенен 1 пунктының 1 аспункты һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Уставының 35 маддәсенен 1 пунктының 1 аспункты нигезендә

Татар Димскәе авыл жирлеген Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы «Татар Димскәе авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Уставына тәкъдим ителүче үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектын беренче укылышта кабул итәргә (Кушымта 1).

2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектын махсус мәгълүмати стендларда халыкка игълан итәргә.

3. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Уставына кергән тәкъдимнәрне исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча киләсе составта эшче төркем төзәргә:

- 1) Галләмов Ринат Кәнәфи улы - эшче төркем житәкчесе;
- 2) Заһиров Марат Мәгъсүм улы - эшче төркем әгъзасы;
- 3) Кәлимуллин Айрат Әсхәт улы - эшче төркем әгъзасы.

4. Татар Димскәе авыл жирлеге Советы депутатларының әлеге үзгәрешләр һәм өстәмәләр буенча тәкъдимнәре 2019 елның 27 маена кадәр эшче төркемгә кертелә дип билгеләргә.

5. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына тәкъдим ителгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр буенча гражданнар тәкъдимнәре эшче төркемгә язма рәвештә түбәндәге адрес буенча жиберелә: Татар Димскәе авылы, Комсомол урамы, 23нче йорт, Татар Димскәе авыл жирлеге Советы башлыгы Галләмов Ринат Канәфи улына.

6. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү проекты буенча гавами тыңлауларны 2019 елның 28 маенда, 14.00 сәгатәтә түбәндәге адрес буенча билгеләргә: Бөгелмә районы, Татар Димскәе авылы, Совет урамы, 65а йорт (Авыл мәдәният йорты).

7. Халык алдында тыңлауларны Татар Димскәе авыл жирлеге Советының 2019 елның 20 маендагы XXXXIX сессиясенә №1 карары белән расланган «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәру тәртибе турында» Нигезләмәсе һәм гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибе нигезендә үткәргә (2 һәм 3 кушымта).

8. Эшче төркемгә «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына кертелгән Татар Димскәе авыл жирлеге Советы депутатлары төзәтмәләрен һәм гражданнарның тәкъдимнәрен өйрәнергә һәм гомумиләштерергә, Уставны эшләп бетерергә һәм аны 2019 елның 20 июненә кадәр Татар Димскәе авыл жирлеге Советы каравына кертәргә.

9. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

**«Татар Димскәе авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге башлыгы**

Р.К.Галләмов

Кушымта 1

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Татар Димскәе авыл жирлеге Советының XXXXIX сессиясенен № 2 карарына «20» май 2019 ел

**Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының
«Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге
Уставына тәкъдим ителгән үзгәрешләр һәм өстәмэләр проекты**

<i>Гамәлдәге редакция</i>	<i>Яңа редакция</i>
7 маддә. Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре	
<p><i>1 бүлекнең 9 пункты:</i> «9) Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контрольдә тоту, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру</p>	<p><i>1 бүлекнең 9 пункты яңа редакциядә баян итәргә:</i> «9) Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контрольдә тоту, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә Жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру, шулай ук Жирлек чикләрендә урнашкан махсус саклана торган табигать территорияләре урманнарын, урманнарны куллануны, саклауны, яклауны, торгызуны оештыру» (29.12.2017 №463-ФЗ Федераль закон)</p>
	<p><i>Түбәндәге редакциядәге яңа 2-6 бүлекләр белән тулыландырырга:</i> «2. Жирлекнең жирле үзидарә органнары Бөгелмә муниципаль районы жирле үзидарә органнары белән Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә, Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы бюджетына бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбенә, үз вәкаләтләренен бер өлешен гамәлгә ашыру турында килешүләр төзәргә хокуклы. 3. Аерым дәүләт вәкаләтләрен Жирле үзидарә органнарына бирү федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән гамәлгә ашырыла. Жирлек жирле үзидарә органнары федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә, бу максатларга бүлеп бирелгән матди ресурслар һәм финанс чаралары чикләрендә, бирелгән дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырган өчен җаваплы. Тапшырылган вәкаләтләрне гамәлгә ашыру дәүләт контролендә тора. Аерым дәүләт вәкаләтләрен Жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашыруны контрольдә тоту шартлары һәм тәртибе федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән</p>

	<p>билгеләнә.</p> <p>Татар Димскәе авыл жирлеге Советы үз вәкаләтләре чикләрендә үзләренә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен Жирлек жирле үзидарә органнары карамагында булган матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан өстәмә файдалану очраklarын һәм тәртибен билгеләргә хокуклы.</p> <p>4. Татар Димскәе авыл жирлеге башкарма комитеты чираттагы финанс елына авыл жирлеге бюджетын төзү һәм аның үтәлеше турында хисап төзү вәкаләтләрен тапшыру турында Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының финанс органы белән килешү төзәргә хокуклы.</p> <p>5. Татар Димскәе авыл жирлеге башкарма комитеты Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән Жирлек бюджетының касса үтәлеше буенча вәкаләтләрен тапшыру турында килешү төзәргә хокуклы.</p> <p>6. Авыл жирлеге жирле үзидарә органнары, Татар Димскәе авыл жирлеге Советы тарафыннан әлегә вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашу хокукын гамәлгә ашыру турында Карар кабул ителгән очракта, федераль законда билгеләнгән тәртиптә үзләренә тапшырылмаган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашалар.»</p>
<p align="center">8 маддә. Жирлек жирле үзидарә органнарының Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән сорауларын хәл итүгә хокуклары</p>	
<p><i>1 бүлекнең 12 пункты:</i> «12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарны тоту һәм карап тоту буенча чараларны тормышка ашыру;»</p>	<p><i>1 бүлекнең 12 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:</i> «12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру;» (27.12.2018 N 498-ФЗ Федераль закон)</p>
<p align="center">19 маддә. Территориаль ижтимагый үзидарә</p>	
<p><i>3 бүлек:</i> «3. Территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория чикләре, Жирлек Советы тарафыннан, әлегә территориядә яшәүче халык тәкъдиме буенча билгеләнә.»</p>	<p><i>3 бүлекне яңа редакциядә бәян итәргә:</i> «3. Территориаль ижтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория чикләре <u>тиешле территориядә яшәүче халык тәкъдиме буенча</u>, Жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.» (27.12.2018 №556-ФЗ Федераль закон)</p>

Түбәндәге редакциядаге яңа 4.1 пункты белән тулыландырырга:

«4.1. Территориаль ижтимагый үзидарә территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәгән вакыттан алып, тиешле жирлекләрнең, муниципаль районның жирле үзидарә вәкаләтле органы булып санала. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү тәртибе муниципаль берәмлек уставы һәм (яки) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы норматив хокукый актлары белән билгеләнә.»

(27.12.2018 №556-ФЗ Федераль закон)

22 маддә. Ачык тыңлаулар

22 маддә. Ачык тыңлаулар, фикер алышулар

(29.12.2017 №455-ФЗ Федераль закон)

10 бүлек:

«10. Ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе Жирлек Советы тарафыннан расланган ачык тыңлаулар турындагы Нигезләмә белән билгеләнә.»

10 бүлекне яңа редакцияда бәян итәргә:

«10. Әлеге маддәнең 3 өлешендә күрсәтелгән проектлар һәм мәсьәләләр буенча ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе «Татар Димскәе авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставы һәм (яисә) Жирлек Советы тарафыннан билгеләнә һәм муниципаль берәмлек халкына ачык тыңлаулар үткәрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукый акт проекты белән үз вакытында танышуны, муниципаль берәмлек халкының ачык тыңлауларда катнашуын тәмин итүче башка чараларны, кабул ителгән карарларның дәлилленгән нигезләнешен дә кертеп, тыңлаулар нәтижәләрен халыкка игълан итүне (бастырып чыгаруны) күздә тотарга тиеш.»

(29.12.2017 №455-ФЗ Федераль закон)

53 маддә. Жирлек Башкарма комитеты вәкаләтләре

2 бүлекнең 12 пункты:

«12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарны тоту һәм карап тоту буенча чараларны тормышка ашыру;»

2 бүлекнең 12 пунктын түбәндәге редакцияда бәян итәргә:

«12) Жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннарны тоту һәм карап тоту буенча чараларны тормышка ашыру;»

(27.12.2018 №498-ФЗ Федераль закон)

73 маддә. Муниципаль хокукый актларны халыкка игълан итү (бастырып чыгару) һәм аларның үз көченә керү тәртибе

3 бүлекне түбәндәге эчтәлекле яңа абзац белән тулыландырырга:

«Муниципаль хокукый актларны, жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләрне халыкка игълан итү (бастырып чыгару) тәртибе Жирлек Уставы белән билгеләнә һәм федераль закон белән чикләнә торган муниципаль хокукый актлардан яки аерым нигезләмәләрдән тыш, танышу мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш.»

(18.04.2018 №83-ФЗ Федераль закон)

Кушымта 2

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Татар Димскәе авыл жирлегене Советының XXXXIX сессиясенең № 2 карарына «20» май 2019 ел

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ТАТАР ДИМСКӘЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ
III ЧАКЫРЫЛЫШ
КЫРЫК ТУГЫЗЫНЧЫ СЕССИЯ**

КАРАР № 1

Татар Димскәе авылы

«20» май 2019 ел

**«Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районының
«Татар Димскәе авыл жирлеген»
муниципаль берәмлегендә
ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү
тәртибе турында» Нигезләмә хакында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге №131-ФЗ Федераль законның 28 маддәсе, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Уставының 22 маддәсе нигезендә һәм «Татар Димскәе авыл жирлеген» муниципаль берәмлегендә яшәүчеләрнең муниципаль хокукый актлар проектлары турында фикер алышуда катнашу хокукларын тәмин итү максатларында

Татар Димскәе авыл жирлеген Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл жирлеген» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе турында» Нигезләмәсен расларга (Кушымта 1).
2. «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл жирлеген» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе турында» 2011 елның 8 ноябрэндәге Татар Димскәе авыл жирлеген Советының IX сессиясенең №3 карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны жирлек территориясендәге мәгълүмат стендларында халыкка игълан итәргә һәм «Интернет» челтәрендә – Бөгелмә муниципаль районының рәсми порталында урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

**«Татар Димскәе авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге башлыгы**

Р.К.Галләмов

Кушымта 1

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Татар Димскәе авыл жирлеге Советының XXXXIX сессиясенң № 1 карарына «20» май 2019 ел

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ «ТАТАР ДИМСКӘЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНДӘ АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ ҺӘМ ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибен билгели (алга таба - ачык тыңлаулар).

1.2. Халык алдында тыңлаулар Татар Димскәе авыл жирлеге Советы, Татар Димскәе авыл жирлеге Башлыгы тарафыннан муниципаль берәмлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәләше турындагы хисап проекты, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен үткәрелә.

1.3. Гражданныр тыңлауларны үткәрү инициативасын инициатив төркем аша гамәлгә ашыра, ул жирле үзидарә органнарына сайлауларда актив сайлау хокукына ия «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге халкы арасыннан формалаша.

2. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНЫҢ БИЛГЕЛӘНЭШЕ

2.1. Халык алдында тыңлаулар халык, Татар Димскәе авыл жирлеге Советы, Татар Димскәе авыл жирлеге Башлыгы инициативасы белән үткәрелә.

Татар Димскәе авыл жирлеге Советы яки халык инициативасы буенча үткәрелә торган халык алдында тыңлаулар Татар Димскәе авыл жирлеге Советы тарафыннан, ә Татар Димскәе авыл жирлеге Башлыгы инициативасы белән үткәрелүчесе - Татар Димскәе авыл жирлеге Башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2.2. Халык тыңлауларына чыгарга тиеш:

1) «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү муниципаль хокукый акты проекты, Уставка үзгәрешләр бары тик Уставта беркетелгән жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне һәм аларны хәл итү

вәкаләтләрен Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарда туры китерү максатларында гына кертелә торган очраклардан тыш;

2) «Татар Димскәе авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенә бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) «Татар Димскәе авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген үзгәртеп кору турында мәсьәләләр»;

4) муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проекты.

2.3. Гавами тыңлаулар үткәру турындагы карар, законнарда һәм әлегә Нигезләмәдә каралган очраклардан тыш, әлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап проекты, муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә, тиешле орган яисә муниципаль берәмлекнең вазыйфай заты тарафыннан муниципаль берәмлек Уставы проекты каралганчыга кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

2.4. Гавами тыңлаулар үткәру турындагы карар, гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләргә күрсәтеп, муниципаль берәмлек Уставы проекты, шулай ук әлегә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап, муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турында мәсьәләләр буенча гавами тыңлаулар уздыру урынын һәм вакытын күрсәтеп, законнарда һәм әлегә Нигезләмәдә каралган очраклардан тыш, 5 көннән дә соңга калмыйча бастырылып чыгарылырга тиеш.

2.5. Устав проекты, Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукий акт проекты, аларны карау көненә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча, Татар Димскәе авыл жирлеген Советы тарафыннан билгеләнгән әлегә Устав проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, күрсәтелгән муниципаль хокукий акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук аның фикер алышуында гражданның катнашу тәртибен рәсми игълан итәргә тиеш (2 Кушымта).

2.6. Татар Димскәе авыл жирлеген Советының халык алдында тыңлаулар билгеләү турындагы карарында күрсәтелә:

1) ачык тыңлаулар темасы;

2) халык тыңлаулары үткәру датасы, вакыты, урыны;

3) халык тыңлаулары үткәру буенча махсус төзелгән комиссия яки эш төркеме составы.

3. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ ОЕШТЫРУ ТӘРТИБЕ

3.1. Халык тыңлауларын әзерләү һәм үткәру «Татар Димскәе авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенә жирле үзидарә органнары тарафыннан (алга таба - халык тыңлауларын оештыручы) гамәлгә ашырыла.

3.2. Халык тыңлауларын әзерләү һәм үткәру процессында халык тыңлауларын оештыручы тәмин итә:

- халык тыңлауларында катнашучыларның башлангыч составын билгели;
- чыгышлар эзерләргә кирәк булган мәсьәләләр исемлеген билгели;
- ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча докладчыларның башлангыч составын билгели;
- ачык тыңлаулар үткәру регламентын билгели;
- халык алдында тыңлаулар өчен чыгарылган муниципаль хокукый акт проекты буенча искәرمәләр һәм тәкъдимнәр жыюны гамәлгә ашыра;
- халык тыңлаулары нәтижәләре буенча кирәкле белешмә материаллар, йомгаклау документлары проектларын эзерли;
- ачык тыңлаулар беркетмәсен алып баруны тәэмин итә;
- халык тыңлаулары нәтижәләре буенча тәкъдимнәр эзерләүне оештыра;
- халык тыңлаулары нәтижәләре буенча бәяләмәне халыкка житкерүне тәэмин итә.

3.3. «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге халкы халык алдында тыңлаулар үткәру турындагы карар игълан ителгән көннән алып, аларны үткәру көненә кадәр, Татар Димскәе авыл жирлеге башлыгына халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәлә буенча язма тәкъдимнәр һәм искәرمәләр, шул исәптән муниципаль хокукый актның гавами тыңлауларына чыгарыла торган төзәтмәләр һәм башка тәкъдимнәр жибәерергә хокуклы. Татар Димскәе авыл жирлеге Башлыгы килгән тәкъдимнәрне һәм искәرمәләрне гомумиләштерүне оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнәр һәм искәرمәләр халык тыңлауларында катнашучыларның мәгълүматларына житкерелә.

4. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНДА КАТНАШУЧЫЛАР

4.1. Жәмәгать тыңлауларында катнашырга чакырыла ала:

- депутатлар;
- дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкилләре;
- эшчәнлекләре фикер алышына торган тема белән бәйле булган оешма, предприятие, учреждение житәкчеләре яки вәкилләре;
- экспертлар;
- сәяси партияләрнең төбәк һәм жирле бүлекләре, ижтимагый берләшмәләр вәкилләре;
- массакүләм мәгълүмат чаралары;
- «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшәүче гражданныр.

4.2. Халык тыңлауларында үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чыгыш ясау хокукы белән, халык тыңлауларын оештыручыга ачык тыңлаулар үткәру көненә кадәр 3 көннән дә соңга калмыйча язма гаризалар биргән гражданныр катнаша.

5. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ

5.1. Ачык тыңлаулар утырышлар формасында үткәрелә.

5.2. Гавами тыңлауларда рәислек итүче жирлек Башлыгы булырга мөмкин.

5.3. Ачык тыңлаулар рәислек итүченең кереш сүзе белән ачыла, ул катнашучыларга ачык тыңлаулар темасы, ачык тыңлаулар үткөрү тәртибе турында хәбәр итә.

5.4. Рәислек итүче ачык тыңлаулар алып бара һәм көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу тәртибен күзәтә.

5.5. Рәислек итүче чират тәртибендә төп докладчыга (өстәмә докладчыга), шулай ук чыгыш ясарга теләк белдергән башка ачык тыңлауларда катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә.

5.6. Чыгышның вакыты, чыгыш ясаучылар саныннан һәм халык тыңлаулары үткөрү өчен билгеләнгән вакытлардан чыгып, рәислек итүче тарафыннан билгеләнә.

Рәислек итүче чыгыш ясаучылар санына карап, халык тыңлауларында катнашучыларның чыгыш вакытын чикләргә хокуклы.

5.7. Рәислек итүче ачык тыңлауларда тәнәфес игълан итәргә хокуклы.

5.8. Ачык тыңлауларда катнашучының чыгышы тәмамланганнан соң яки чыгыш ясау өчен бирелгән вакыт узгач, рәислек итүче ачык тыңлауларның башка катнашучыларына чыгыш ясаучының позициясе һәм (яки) аргументлары буенча төгәлләштерүче сораулар бирү һәм сорауларга җаваплар өчен өстәмә вакыт бирү мөмкинлеге бирә.

5.9. Сораулар язмача да, телдән дә бирелергә мөмкин.

5.10. Ачык тыңлауларда катнашучыларның чыгышлары тәмамлангач, рәислек итүче, кирәк булганда, халык тыңлаулары барышында әйтелгән тәкъдимнәрне ачыклау өчен комиссия яки эшче төркем әгъзаларына сүз бирергә мөмкин.

5.11. Ачык тыңлаулар үткәргәндә тәртип саклау ачык тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора.

5.12. Халык тыңлауларында катнашучылар халык тыңлауларының барышына тыкшынырга, аларны өзәргә һәм аларны үткәргә комачауларга хокуклы түгел. Халык тыңлауларында катнашучылар тарафыннан үткөрү тәртибен бозу очрагында, эшче төркем рәисе ачык тыңлаулар үткөрү урыныннан китүне таләп итәргә хокуклы.

6. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫ НӘТИЖӘЛӘРЕН РӘСМИЛӘШТЕРҮ

6.1. Ачык тыңлаулар вакытында беркетмә алып барыла. Ачык тыңлаулар беркетмәсендә ачык тыңлаулар үткөрүнең датасы һәм урыны, ачык тыңлауларда катнашучылар саны, Рәиснең, Секретаренең һәм комиссиянең башка әгъзаларының фамилияләре, докладчының (өстәмә докладчы) һәм башка ачык тыңлауларда катнашучыларның исемнәре, докладының кыскача эчтәлегенә яки чыгышының кыскача эчтәлегенә, башка шартлары чагылдырыла. Ачык тыңлауларда катнашучыларның барлык кисәтүләре һәм тәкъдимнәре секретариатка язма формада бирелә һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә теркәлә.

Йомгаклау протоколында түбәндәге нигезләмәләр булырга тиеш:

- 1) кергән тәкъдимнәрнең гомуми саны;
- 3) ачык тыңлауларга чыгарылган, әмма аларга кабул ителмәгән мәсьәләләр;

4) халык тыңлауларында кабул ителгән мәсьәләләр.

6.2. Ачык тыңлаулар беркетмәсе рәислек итүче тарафыннан имзалана һәм аның вәкаләтләре барлык вакыт дәвамында жирлек Советы материалларында саклана, ә бу вакыт узгач муниципаль архивка саклауга тапшырыла. Муниципаль архивта ачык тыңлаулар материалларын саклау вакыты Татар Димскәе авыл жирлеге Советы тарафыннан билгеләнә һәм ул дүрт елдан да ким була алмый.

6.3. Халык тыңлауларының нәтижеләре ачык тыңлаулар үткәргәннән соң 5 көннән дә соңга калмыйча игълан ителергә тиеш.

6.4. Муниципаль берәмлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, авыл жирлеге бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап проекты, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләрне караучы Татар Димскәе авыл жирлеге Советы сессиясендә комиссия яки эше төркем рәисе депутатларга комиссия эше турында, үткәреп гавами тыңлаулар нәтижеләре турында доклад бирә һәм йомгаклау беркетмәсен тәкъдим итә.

**ХАЛЫК АЛДЫНДА ТЫҢЛАУЛАР ВАКЫТЫНДА МУНИЦИПАЛЬ
ХОКУКЫЙ АКТЛАР ПРОЕКТЛАРЫНА ГРАЖДАННАРНЫҢ
ТӘКЪДИМНӘРЕН ИСӘПКӘ АЛУ ТӘРТИБЕ ҺӘМ «ТАТАР
ДИМСКӘЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ
ГРАЖДАННАРЫНЫҢ ФИКЕР АЛЫШУДА КАТНАШУЫ**

1. «Татар Димскәе авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге гражданның муниципаль хокукый актлар проектлары буенча тәкъдимнәре Татар Димскәе авыл жирлеге Советына түбәндәге адрес буенча кертелә: 423213, Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Татар Димскәе авылы, Комсомол урамы, 23 йорт, язма рәвештә кушымта итеп бирелә торган үрнәктәге төзәтмәләр таблицасы формасында:

<i>№ n/n</i>	<i>Пункт, подпункт</i>	<i>Карар проекты тесты</i>	<i>Төзәт- мәләр тексты</i>	<i>Төзәтмәләргә исәпкә алып, проект тексты</i>	<i>Төзәтмә авторы (Ф.И.О., адрес, эш, уку урыны)</i>

Тәкъдимнәр муниципаль хокукый актлар проектларын халыкка игълан иткәннән соң (бастырып чыгару) яки «Интернет» челтәрендә – «Бөгелмә муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә рәсми порталында bugulma.tatar.ru һәм «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталы» интернет-ресурсында урнаштырганнан соң, бер ай дәвамында эш көннәрендә 8.00–17.00 сәгатьләрдә кабул ителә.

2. Чыгыш ясау хокукы белән ачык тыңлауларда катнашу өчен гаризалар чыгыш ясаучыларга шәхсән түбәндәге адрес буенча бирелә: 423213, Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Татар Димскәе авылы, Комсомол урамы, 23 йорт.

Гаризалар ачык тыңлаулар үткәргә кадәр 5 көннән дә соңга калмыйча, эш көннәрендә 8.00 – 17.00 сәгатьләрдә кабул ителә.

3. Гражданның тәкъдимнәре карау өчен махсус төзелгән комиссиягә яисә муниципаль хокукый актлар проектларына кергән тәкъдимнәргә исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эшче төркемгә тапшырыла.